

## ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2019/62

ze dne 19. prosince 2018

**o odvětvovém referenčním dokumentu o osvědčených postupech pro environmentální řízení, odvětvových indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávacích kritériích pro odvětví výroby automobilů podle nařízení (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS)**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 761/2001, rozhodnutí Komise 2001/681/ES a 2006/193/ES<sup>(1)</sup>, a zejména na čl. 46 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (ES) č. 1221/2009 ukládá Komisi, aby vytvořila odvětvové referenční dokumenty pro konkrétní hospodářská odvětví. Tyto dokumenty musí zahrnovat osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a případně srovnávací kritéria a ratingové systémy hodnotící dosahovanou úroveň vlivu na životní prostředí. Od organizací, které jsou zaregistrovány v systému pro environmentální řízení podniků a audit zřízeném nařízením (ES) č. 1221/2009 nebo se k registraci připravují, se vyžaduje, aby k daným dokumentům přihlížely při vypracovávání svého systému environmentálního řízení a při posuzování vlivu svých činností na životní prostředí ve svém environmentálním prohlášení nebo v aktualizovaném environmentálním prohlášení, jež bylo vypracováno v souladu s přílohou IV uvedeného nařízení.
- (2) Nařízení (ES) č. 1221/2009 vyžaduje, aby Komise vypracovala pracovní plán, v němž stanoví orientační seznam odvětví, jež budou považována za prioritní pro přijetí odvětvových a meziodvětvových referenčních dokumentů. Ve sdělení Komise – Vypracování pracovního plánu, kterým se stanoví orientační seznam odvětví pro přijetí odvětvových a meziodvětvových referenčních dokumentů, podle nařízení (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS)<sup>(2)</sup> – bylo odvětví výroby automobilů uvedeno jako prioritní odvětví.
- (3) Odvětvový referenční dokument pro odvětví výroby automobilů by měl být zaměřen na osvědčené postupy, indikátory a srovnávací kritéria pro výrobce automobilů, včetně výrobců automobilových dílů a součástí a zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností. V souvislosti s aspekty, které jsou upraveny jinými nástroji politiky Unie, by měl odkazovat na stávající pokyny, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES<sup>(3)</sup> nebo referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách (BREF) vypracované na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU<sup>(4)</sup>. V ostatních případech by měl prostřednictvím osvědčených postupů pro environmentální řízení určit konkrétní opatření, jak zlepšit celkovou environmentální výkonnost společností v tomto odvětví, včetně přímých aspektů týkajících se například výrobních procesů a nepřímých aspektů týkajících se například správy dodavatelských řetězců, s cílem podporovat rozvinutější oběhové hospodářství.
- (4) Aby měli environmentální ověřovatelé, organizace a další subjekty dostatek času připravit se na zavedení odvětvového referenčního dokumentu pro odvětví výroby automobilů, mělo by se datum použitelnosti tohoto rozhodnutí odložit o 120 dnů ode dne zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (5) Při vypracovávání odvětvového referenčního dokumentu uvedeného v příloze tohoto rozhodnutí Komise uskutečnila v souladu s nařízením (ES) č. 1221/2009 konzultace s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami.

<sup>(1)</sup> Úř. věst. L 342, 22.12.2009, s. 1.

<sup>(2)</sup> Úř. věst. C 358, 8.12.2011, s. 2.

<sup>(3)</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností (Úř. věst. L 269, 21.10.2000, s. 34).

<sup>(4)</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrováné prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

- (6) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle článku 49 nařízení (ES) č. 1221/2009,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

*Článek 1*

Odvětvový referenční dokument o osvědčených postupech pro environmentální řízení, odvětvových indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávacích kritériích pro odvětví výroby automobilů pro účely nařízení (ES) č. 1221/2009 je uveden v příloze tohoto rozhodnutí.

*Článek 2*

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 18. května 2019.

V Bruselu dne 19. prosince 2018.

*Za Komisi*

*předseda*

Jean-Claude JUNCKER

---

## PŘÍLOHA

## 1. ÚVOD

Tento odvětvový referenční dokument pro odvětví výroby automobilů vychází z podrobné vědecké a politické zprávy (zprávy o osvědčených postupech) <sup>(1)</sup> vypracované Společným výzkumným střediskem (Joint Research Centre, JRC) Evropské komise.

**Relevantní právní rámec**

Systém Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) byl zaveden v roce 1993 pro dobrovolnou účast organizací, a to nařízením Rady (EHS) č. 1836/93 <sup>(2)</sup>. Systém EMAS následně prošel dvěma významnými revizemi, jež byly předmětem:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 <sup>(3)</sup>,
- nařízení (ES) č. 1221/2009.

Důležitým novým prvkem poslední revize, která vstoupila v platnost dne 11. ledna 2010, je článek 46 o vytváření odvětvových referenčních dokumentů. Odvětvové referenční dokumenty musí zahrnovat osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí pro konkrétní odvětví a případně srovnávací kritéria a ratingové systémy hodnotící dosažovanou úroveň vlivu na životní prostředí.

**Jak chápat a používat tento dokument**

Systém pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) je systém určený k dobrovolné účasti organizací, které se zavázaly k soustavnému zlepšování vlivu své činnosti na životní prostředí. V tomto rámci poskytuje tento odvětvový referenční dokument pokyny konkrétně pro odvětví výroby automobilů a upozorňuje na řadu možných způsobů zlepšení, jakož i na osvědčené postupy.

Dokument vypracovala Evropská komise na základě informací od zúčastněných stran. Technická pracovní skupina složená z odborníků a zúčastněných stran z odvětví a vedená Společným výzkumným střediskem prodiskutovala a posléze odsouhlasila osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace v daném odvětví na životní prostředí a srovnávací kritéria popsaná v tomto dokumentu; zejména tato kritéria byla považována za reprezentativní pro úroveň vlivu na životní prostředí, jichž dosahují organizace s nejlepšími výsledky v odvětví.

Cílem tohoto odvětvového referenčního dokumentu je pomoci a poskytnout podporu všem organizacím, které mají v úmyslu zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí, a to poskytnutím nápadů a inspirace, jakož i praktických a technických doporučení.

Tento odvětvový referenční dokument je určen za prvé organizacím, které jsou již v systému EMAS registrovány, za druhé organizacím, které registraci v systému EMAS do budoucna zvažují, a za třetí všem organizacím, které se chtějí dozvědět více o osvědčených postupech pro environmentální řízení za účelem zlepšení vlivu své činnosti na životní prostředí. Cílem tohoto dokumentu je tedy podpořit všechny organizace v odvětví výroby automobilů v tom, aby se zaměřovaly na relevantní environmentální aspekty, a to přímé i nepřímé, a nacházely informace o osvědčených postupech pro environmentální řízení, jakož i vhodné indikátory vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí za účelem měření vlivu své činnosti na životní prostředí, a rovněž příslušná srovnávací kritéria.

**Jak by měly organizace registrované v systému EMAS zohledňovat odvětvové referenční dokumenty:**

Podle nařízení (ES) č. 1221/2009 musí organizace registrované v systému EMAS zohledňovat odvětvové referenční dokumenty na dvou různých úrovních:

1. Při vypracovávání a zavádění systému environmentálního řízení s ohledem na výsledky environmentálního přezkumu (čl. 4 odst. 1 písm. b)) je nutno postupovat takto:

<sup>(1)</sup> Vědecká a politická zpráva je veřejně dostupná na internetových stránkách JRC na této adrese: [http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/BEMP\\_CarManufacturing.pdf](http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/BEMP_CarManufacturing.pdf). Závěry týkající se osvědčených postupů pro environmentální řízení a jejich použitelnosti, jakož i určené konkrétní indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria obsažená v tomto referenčním dokumentu vycházejí ze zjištění zdokumentovaných ve vědecké a politické zprávě. Veškeré podkladové informace a technické podrobnosti lze najít v uvedené zprávě.

<sup>(2)</sup> Nařízení Rady (EHS) č. 1836/93 ze dne 29. června 1993 o dobrovolné účasti průmyslových podniků v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Úř. věst. L 168, 10.7.1993, s. 1).

<sup>(3)</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) (Úř. věst. L 114, 24.4.2001, s. 1).

Organizace by měly využívat relevantní prvky odvětvového referenčního dokumentu při stanovování a přezkumu svých environmentálních cílů v souladu s relevantními environmentálními aspekty určenými v rámci environmentálního přezkumu a politiky, jakož i při rozhodování o opatřeních, která mají být provedena za účelem zlepšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí.

2. Při vypracování environmentálního prohlášení (čl. 4 odst. 1 písm. d) a čl. 4 odst. 4) je nutno postupovat takto:

- a) Organizace by při výběru indikátorů pro účely podávání zpráv o vlivu své činnosti na životní prostředí měly brát v potaz relevantní indikátory vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí<sup>(4)</sup> uvedené v odvětvovém referenčním dokumentu.

Při výběru souboru indikátorů pro účely podávání zpráv by měly zohlednit indikátory navržené v odpovídajícím odvětvovém referenčním dokumentu a jejich relevanci, pokud jde o významné environmentální aspekty, které určí organizace při environmentálním přezkumu. Indikátory je třeba zohlednit pouze tehdy, jsou-li relevantní pro ty environmentální aspekty, které se při environmentálním přezkumu považují za nejvýznamnější.

- b) Když se oznamuje vliv organizace na životní prostředí a jiné faktory, které se ho týkají, organizace by měly v environmentálním prohlášení uvádět, jak byly zohledněny relevantní osvědčené postupy pro environmentální řízení a případně i srovnávací kritéria, jsou-li k dispozici.

Měly by popsat, jak byly relevantní osvědčené postupy pro environmentální řízení a srovnávací kritéria (jež naznačují, jaké úrovně vlivu na životní prostředí dosahují organizace s nejlepším vlivem) využity k určení opatření a případně ke stanovení priorit tak, aby organizace (dále) zlepšovaly vliv své činnosti na životní prostředí. Provádění osvědčených postupů pro environmentální řízení ani splnění určených srovnávacích kritérií však není povinné, neboť dobrovolný charakter systému EMAS ponechává posouzení proveditelnosti srovnávacích kritérií a provádění osvědčených postupů, pokud jde o náklady a přínosy, na samotných organizacích.

Podobně jako u indikátorů vlivu činnosti organizace na životní prostředí by měly organizace posuzovat relevanci a použitelnost osvědčených postupů pro environmentální řízení a srovnávacích kritérií podle významných environmentálních aspektů, které určí při environmentálním přezkumu, jakož i podle technických a finančních aspektů.

Prvky odvětvových referenčních dokumentů (indikátory, osvědčené postupy pro environmentální řízení nebo srovnávací kritéria), které nejsou považovány za relevantní, pokud jde o významné environmentální aspekty, jež organizace určí při environmentálním přezkumu, by se v environmentálním prohlášení neměly uvádět ani popisovat.

Účast v systému EMAS je průběžný proces. Kdykoli má organizace v úmyslu zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí (a provede přezkum tohoto vlivu), prostuduje si konkrétní témata odvětvového referenčního dokumentu jako zdroj inspirace pro určení otázek, které je třeba řešit jako další v rámci metody postupných kroků.

Environmentální ověřovatelé systému EMAS kontrolují, zda a jak byl odvětvový referenční dokument organizace zohledněn při přípravě jejího environmentálního prohlášení (čl. 18 odst. 5 písm. d) nařízení (ES) č. 1221/2009).

<sup>(4)</sup> Podle přílohy IV (oddíl B písm. e)) nařízení EMAS musí environmentální prohlášení obsahovat „přehled dostupných údajů o vlivu činnosti organizace na životní prostředí vzhledem k jejím obecným a specifickým environmentálním cílům a s ohledem na její významné dopady na životní prostředí. Zpráva musí podávat informace o klíčových indikátorech a dalších příslušných existujících indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí, jak je uvedeno v oddílu C.“ Oddíl C přílohy IV stanoví, že „každá organizace každoročně podá zprávu o svém vlivu na životní prostředí týkající se konkrétních environmentálních aspektů určených v environmentálním prohlášení a případně zohlední odvětvové referenční dokumenty uvedené v článku 46.“

Akreditovaní environmentální ověřovatelé budou při provádění auditu potřebovat od organizace důkazy dokládající, jak byly vybrány relevantní prvky odvětvového referenčního dokumentu s ohledem na environmentální přezkumy, a jak byly zohledněny. Nekontrolují dodržování popsaných srovnávacích kritérií, ale ověřují důkazy o tom, jak byl odvětvový referenční dokument použit jako příručka k určení indikátorů a vhodných dobrovolných opatření, která může organizace provést pro zlepšení vlivu své činnosti na životní prostředí.

Vzhledem k dobrovolné povaze systému EMAS a odvětvového referenčního dokumentu by organizace neměly být v souvislosti s poskytováním takovýchto důkazů nepřiměřeně zatěžovány. Konkrétně tak ověřovatelé nesmí požadovat odůvodnění u každého z jednotlivých osvědčených postupů, indikátorů vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí a srovnávacích kritérií uvedených v odvětvovém referenčním dokumentu, pokud je organizace s ohledem na environmentální přezkum nepovažuje za relevantní. Mohou však navrhnout dodatečné relevantní prvky, které by měla organizace v budoucnu zohlednit jako další důkaz svého závazku k soustavnému zlepšování.

### Struktura odvětvového referenčního dokumentu

Tento dokument má pět oddílů. Oddíl 1 představuje právní rámec EMAS a popisuje, jak tento dokument používat, zatímco oddíl 2 vymezuje oblast působnosti tohoto odvětvového referenčního dokumentu. Oddíly 3 a 4 stručně popisují jednotlivé osvědčené postupy pro environmentální řízení<sup>(5)</sup> a uvádí informace o jejich použitelnosti v odvětví výroby automobilů a v dílčím odvětví nakládání s vozidly s ukončenou životností. Uvádějí se zde také konkrétní indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a konkrétní srovnávací kritéria, pokud se je v případě určitých osvědčených postupů pro environmentální řízení podařilo formulovat. Vymezit srovnávací kritéria však nebylo možné u všech osvědčených postupů pro environmentální řízení, a to buď kvůli omezené dostupnosti údajů, nebo proto, že konkrétní podmínky každé společnosti a/nebo závodu (rozmanitost výrobních procesů uplatňovaných v každém výrobním závodě, stupeň vertikální integrace apod.) se liší v takové míře, že srovnávací kritérium by nemělo smysl. Dokonce i v případě, kdy jsou srovnávací kritéria stanovena, nejsou míněna jako cíle, jichž by měly dosáhnout všechny společnosti, ani jako metriky pro srovnání podniků daného odvětví, pokud jde o jejich vliv na životní prostředí, ale spíše jako míra toho, co je možné, aby se jednotlivým společnostem napomohlo posoudit jejich pokroky a aby byly motivovány k dalšímu zlepšování. Některé indikátory a kritéria jsou relevantní pro více osvědčených postupů environmentálního řízení, a na příslušných místech se tedy opakují. Konečně oddíl 5 představuje ucelenou tabulku s vybranými nejvýznamnějšími indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí, souvisejícími vysvětleními a příslušnými srovnávacími kritérii.

## 2. OBLAST PŮSOBNOSTI

Tento referenční dokument se týká environmentální výkonnosti odvětví výroby automobilů a některých aspektů odvětví nakládání s vozidly s ukončenou životností. Cílovou skupinou tohoto dokumentu jsou společnosti patřící do odvětví výroby automobilů podle těchto kódů NACE (podle statistické klasifikace ekonomických činností zřízené nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006)<sup>(6)</sup>:

- NACE 29.1 Výroba motorových vozidel
- NACE 29.2 Výroba karoserií motorových vozidel
- NACE 29.3 Výroba dílů a příslušenství pro motorová vozidla
- NACE 38.31 Demontáž vraků

Navíc k výše uvedenému lze v případě nakládání s vozidly s ukončenou životností zvažovat dvě další činnosti, které jsou podskupinami širších oblastí: Zpracování vytříděných surovin k dalšímu využití (NACE 38.32, včetně drcení vozidel s ukončenou životností) a Velkoobchod s odpadem a šrotem (NACE 46.77, včetně demontáže vozidel s ukončenou životností za účelem získání a následného prodeje použitelných součástí).

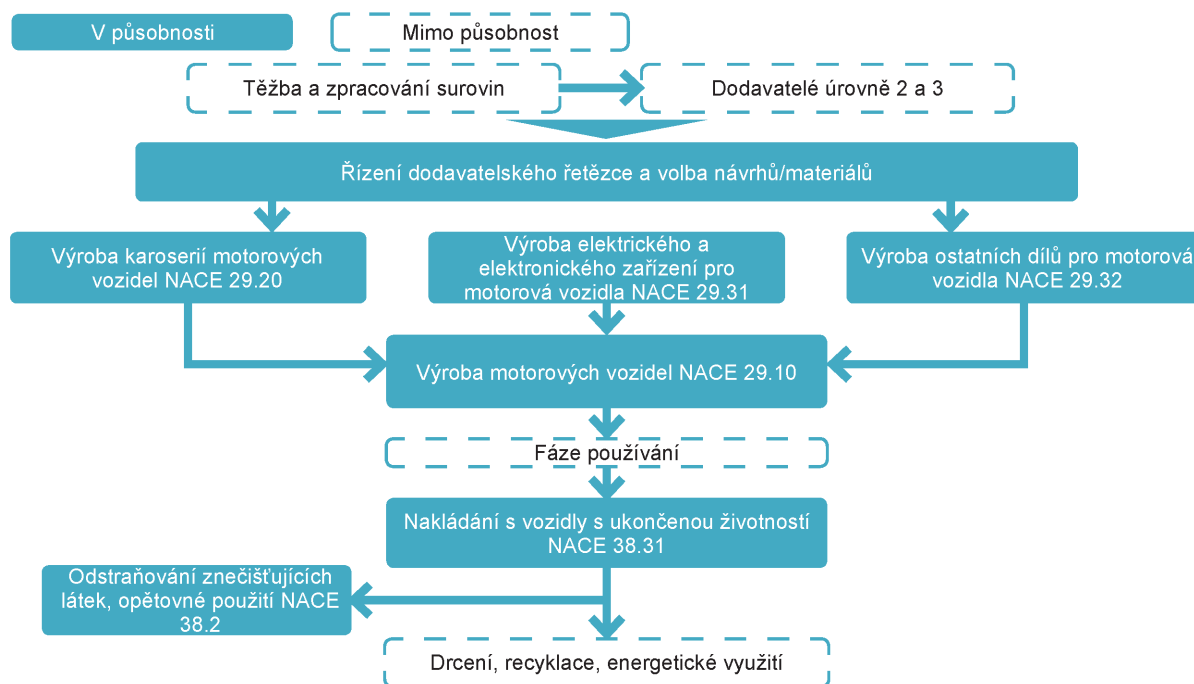
Tento referenční dokument se týká činností, jež mohou výrobci automobilů a jejich dílů a součástí provádět a jež vedou ke zlepšení vlivu jejich činnosti na životní prostředí v rámci celého hodnotového řetězce odvětví výroby automobilů, jak to znázorňuje Obrázek 1. Na obrázku jsou zvýrazněna klíčová odvětví, která spadají do oblasti působnosti tohoto dokumentu.

<sup>(5)</sup> Podrobný popis každého osvědčeného postupu s praktickými pokyny, jak je používat, je k dispozici ve zprávě o osvědčených postupech, kterou uveřejnilo Společné výzkumné středisko on-line na adrese [http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/BEMP\\_CarManufacturing.pdf](http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/BEMP_CarManufacturing.pdf). Tuto zprávu si prostudujte, máte-li zájem o více informací o některých osvědčených postupech popsaných v tomto referenčním dokumentu.

<sup>(6)</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech (Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1).

Obrázek 1

## Přehled aktivit v rámci hodnotového řetězce odvětví výroby automobilů



Do rámce činností v oblasti výroby automobilů spadá mnoho výrobních fází včetně následujících: lisovna, karosárna, lakovna, výroba součástí a podsestav, výroba hnacího ústrojí a podvozku, předmontáž a kompletace a konečná montáž. V tomto dokumentu jsou jednotlivé osvědčené postupy pro environmentální řízení rozpracovány tak, aby byly co nejvíce použitelné pro různé typy podniků. Vzhledem ke značným rozdílům ve vertikální integraci výše uvedených činností v rámci téhož závodu je však přímé vyhodnocení a srovnání vlivů činnosti jednotlivých závodů na životní prostředí obtížné. Proto bude nezbytné posoudit použitelnost a relevanci těchto osvědčených postupů (a také indikátorů a srovnávacích kritérií) s ohledem na charakteristiky každého výrobního zařízení.

Následující tabulka (tabulka 1) uvádí nejvýznamnější přímé a nepřímé environmentální aspekty pro odvětví výroby automobilů a znázorňuje, které z nich patří do oblasti působnosti tohoto referenčního dokumentu. Tabulka 1 navíc uvádí hlavní environmentální tlaky související s nejdůležitějšími environmentálními aspekty a také způsob, jakým jsou v tomto dokumentu pojaty: řeší se buď osvědčenými postupy pro environmentální řízení popsány v oddílech 3 a 4 nebo odkazem na jiné referenční dokumenty, které jsou k dispozici, jako jsou referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách (BAT – Best Available Techniques) (také označované zkratkou BREF<sup>(7)</sup>) a uváděné zde pod svým kódovým označením).

<sup>(7)</sup> BREF: referenční dokument o nejlepších dostupných technikách (*Best Available Techniques Reference Document*). Více informací o obsahu referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách a úplné vysvětlení jednotlivých výrazů, zkratk a kódových označení dokumentů najdete na webu Evropského úřadu pro integrovanou prevenci a omezování znečištění: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/>



Tabulka 1

**Nejvýznamnější environmentální aspekty a tlaky v odvětví výroby automobilů a způsob, jakým jsou v tomto referenčním dokumentu pojaty**

Hlavní environmentální aspekt	Související environmentální tlak					Osvědčené postupy pro environmentální řízení
	Energie/změna klimatu	Zdroj/odpad	Voda	Emise	Biodiverzita	
<b>Řízení dodavatelského řetězce</b>						<b>Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti řízení dodavatelských řetězců (část 3.6)</b>
<b>Konstrukce a navrhování</b>						<b>Osvědčený postup pro environmentální řízení v oblasti udržitelného navrhování (část 3.6.3)</b> <b>Osvědčený postup pro environmentální řízení v oblasti repasování součástí (část 3.7.1)</b>
<b>Fáze výroby a montáže</b>						
Lisovna						Odkaz na osvědčený postup pro environmentální řízení v odvětví výroby kovodělných výrobků <sup>(1)</sup> <b>Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, nakládání s odpady, hospodaření s vodou a biologické rozmanitosti (části 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5)</b>
Karosárna						<b>Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, nakládání s odpady, hospodaření s vodou a biologické rozmanitosti (části 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5)</b>
Lakovna						Odkaz na nejlepší dostupné techniky v referenčních dokumentech o nejlepších dostupných technikách pro STS a STM
Výroba hnacího ústrojí a podvozku						Odkaz na osvědčený postup pro environmentální řízení v odvětví výroby kovodělných výrobků <b>Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, nakládání s odpady, hospodaření s vodou a biologické rozmanitosti (části 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5)</b>
Výroba dalších součástí						Odkaz na nejlepší dostupné techniky v referenčních dokumentech o nejlepších dostupných technikách pro FMP, SF, IS, TAN, GLS, POL, TXT atd. Odkaz na osvědčený postup pro environmentální řízení v odvětví výroby elektrických a elektronických zařízení <sup>(2)</sup>

Hlavní environmentální aspekt	Související environmentální tlak					Osvědčené postupy pro environmentální řízení
	Energie/změna klimatu	Zdroj/odpad	Voda	Emise	Biodiverzita	
Montážní linky						Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, nakládání s odpady, hospodaření s vodou a biologické rozmanitosti (části 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5)
Infrastruktura výrobního závodu						Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, nakládání s odpady, hospodaření s vodou a biologické rozmanitosti (části 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5)
<b>Fáze používání</b>						Mimo oblast působnosti, viz obrázek 1
<b>Fáze týkající se vozidel s ukončenou životností</b>						
Odstraňování znečišťujících látek						Odkaz na směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES, 2006/66/ES <sup>(3)</sup> Osvědčený postup pro environmentální řízení ohledně zavedení vyspělého systému environmentálního řízení (část 3.1.1) Osvědčený postup pro environmentální řízení ohledně zlepšeného odstraňování znečišťujících látek z vozidel (část 4.2.1)
Záchrana a opětovné použití						Směrnice 2000/53/ES a 2006/66/ES (viz odkazy uvedené výše) Osvědčený postup pro environmentální řízení ohledně zavedení vyspělého systému environmentálního řízení (část 3.1.1) Osvědčený postup pro environmentální řízení ohledně sítí pro zpětný odběr součástí a materiálů (část 4.1.1)
Demontáž a recyklace součástí						Směrnice 2000/53/ES a 2006/66/ES (viz odkazy uvedené výše) Osvědčený postup pro environmentální řízení ohledně zavedení vyspělého systému environmentálního řízení (část 3.1.1) Osvědčený postup pro environmentální řízení ohledně součástí z plastů a kompozitů (část 4.2.2)



Hlavní environmentální aspekt	Související environmentální tlak					Osvědčené postupy pro environmentální řízení
	Energie/změna klimatu	Zdroj/odpad	Voda	Emise	Biodiverzita	
Zpracování po drcení						Mimo oblast působnosti (odkaz na nejlepší dostupné techniky v referenčních dokumentech o nejlepších dostupných technikách pro WT), viz Obrázek 1

- (<sup>1</sup>) Osvědčené postupy pro environmentální řízení v odvětví výroby kovodělných výrobků se v současnosti zjišťují a další informace a aktualizace jsou zveřejněny na adrese: [http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/fab\\_metal\\_prod.html](http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/fab_metal_prod.html).
- (<sup>2</sup>) Osvědčené postupy pro environmentální řízení v odvětví výroby elektrických a elektronických zařízení se v současnosti zjišťují a další informace a aktualizace jsou zveřejněny na adrese: <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/eeem.html>.
- (<sup>3</sup>) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES ze dne 6. září 2006 o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS (Úř. věst. L 266, 26.9.2006, s. 1), známá jako „směrnice o bateriích“.

Environmentální aspekty uvedené v tabulce 1 byly vybrány jako nejčastěji relevantní v rámci daného odvětví. Environmentální aspekty, jež mají konkrétní společnosti spravovat, je však nutno posuzovat jednotlivě, případ od případu.

Navíc uplatňování osvědčených postupů pro environmentální řízení zůstává dobrovolným procesem, který je nezbytné přizpůsobit konkrétní situaci každé organizace. Je proto důležité, aby zúčastněné strany stanovily pořadí důležitosti jednotlivých osvědčených postupů pro environmentální řízení, které pro ně budou s největší pravděpodobností užitečné. Následující tabulka uvádí konkrétní zúčastněné strany, kterých se tento dokument týká a které s největší pravděpodobností sledují, že jsou pro ně osvědčené postupy pro environmentální řízení uvedené v každé části tohoto dokumentu relevantní:

Tabulka 2

**Hlavní cílové zúčastněné strany v členění podle skupin osvědčených postupů pro environmentální řízení**  
(X = hlavní cíl, (x) = také potenciálně relevantní)

Oblast	Klíčový aspekt	Zúčastněné strany						
		Výrobci původních zařízení ( <sup>1</sup> )	Dodavatelé úrovně 1	Dodavatelé úrovně 2 a další dodavatelé	Firmy provádějící repase	Schválená zpracovatelská zařízení ( <sup>2</sup> )	Provozovatelé drtících zařízení	
VÝROBA	PRŮŘEZOVÁ VÝROBA	Environmentální řízení	X	X	X	X	X	(x)
	Hospodaření s energií	X	X	X	X	X	X	(x)
	Nakládání s odpady	X	X	X	X	X	X	(x)
	Hospodaření s vodou	X	X	X	X	X	X	(x)
	Biodiverzita	X	X	X	X	X	X	(x)
DODAVATELSKÝ ŘETĚZEC, NAVRHOVÁNÍ A REPASOVÁNÍ	Řízení dodavatelského řetězce, logistika a navrhování	X	X	X				
	Repasování	x)			X			

	Oblast	Klíčový aspekt	Zúčastněné strany					
			Výrobci původních zařízení <sup>(1)</sup>	Dodavatelé úrovně 1	Dodavatelé úrovně 2 a další dodavatelé	Firmy provádějící repase	Schválená zpracovatelská zařízení <sup>(2)</sup>	Provozovatelé drticích zařízení
NAKLÁDÁNÍ S VOZIDLY S UKONČENOU ŽIVOTNOSTÍ	Logistika související s vozidly s ukončenou životností	Sběr				(x)	X	
	Nakládání s vozidly s ukončenou životností						X	(x)

<sup>(1)</sup> V oblasti automobilového průmyslu se pod pojmem „výrobci původních zařízení“ rozumí výrobci automobilů.

<sup>(2)</sup> Schválená zpracovatelská zařízení ve smyslu směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností.

### 3. OSVĚDČENÉ POSTUPY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ ŘÍZENÍ, ODVĚTVOVÉ INDIKÁTORY VLIVU ČINNOSTI ORGANIZACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A SROVNÁVACÍ KRITÉRIA PRO ODVĚTVÍ VÝROBY AUTOMOBILŮ

#### 3.1. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí

Tato část je relevantní pro výrobce automobilů a jejich dílů a součástí a rovněž obecně relevantní pro schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

##### 3.1.1. Zavedení vyspělého systému environmentálního řízení

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zavést vyspělý systém environmentálního řízení ve všech výrobních areálech společnosti. To umožňuje průběžné monitorování a zlepšování všech nejvýznamnějších environmentálních aspektů.

Systém environmentálního řízení je dobrovolný nástroj, který organizacím pomáhá vypracovat, provádět, udržovat, revidovat a monitorovat environmentální politiku a zlepšovat jejich environmentální výkonnost. Pokročilé systémy lze zavádět podle normy ISO 14001-2015 nebo pokud možno podle systému EMAS, což jsou mezinárodně uznávané systémy certifikované nebo ověřené třetí stranou. Zaměřují se na neustálé zlepšování a referenční srovnávání environmentální výkonnosti organizace.

#### Použitelnost

Systém environmentálního řízení je obvykle vhodný pro všechny organizace a výrobní areály. Rozsah a povaha systému environmentálního řízení se mohou lišit v závislosti na rozsahu a složitosti organizace a jejích procesů, jakož i na konkrétních environmentálních dopadech. V některých případech nemusí být aspekty hospodaření s vodou, biologické rozmanitosti nebo kontaminace půdy předmětem pozornosti nebo monitorování v rámci systémů environmentálního řízení, které uplatňují společnosti v odvětví výroby automobilů, přičemž tento referenční dokument (části 3.2, 3.3, 3.4 a 3.5) může nabídnout užitečné rady ohledně těchto aspektů.

## Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
(i1) Výrobní areály s vyspělým systémem environmentálního řízení (v % z celkového počtu zařízení nebo provozů)	(b1) Pokročilý systém environmentálního řízení se uplatňuje globálně, ve všech výrobních areálech
(i2) Počet indikátorů vlivu činnosti organizace na životní prostředí, které se všeobecně používají v rámci celé organizaci a/nebo jsou uváděny v environmentálních prohlášeních	
(i3) Používání interních nebo externích srovnávacích kritérií ke zlepšení environmentální výkonnosti (Ano/Ne)	

## 3.2. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti hospodaření s energií

Tato část je relevantní pro výrobce automobilů a jejich dílů a součástí. Hlavní zásady jsou také obecně relevantní pro schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

## 3.2.1. Zavádění systémů podrobného monitorování a managementu hospodaření s energií

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zavést ve všech výrobních areálech podrobné monitorování způsobu hospodaření s energií na úrovni jednotlivých procesů, a to spolu se systémem managementu hospodaření s energií, který je certifikovaný nebo ověřený třetí stranou, s cílem optimalizovat spotřebu energie.

Plány managementu hospodaření s energií na základě osvědčených postupů zahrnují následující aspekty a jsou formalizovány podle systému řízení, který vyžaduje organizační zlepšení, jako je systém certifikovaný podle normy ISO 50001 nebo začleněný do systému EMAS:

- vypracování politiky, strategie a akčního plánu pro oblast hospodaření s energií,
- získání aktivní spoluúčasti vrcholného vedení společnosti,
- měření a monitorování výkonnosti,
- školení zaměstnanců,
- komunikace,
- neustálé zlepšování,
- investice.

## Použitelnost

Systém managementu hospodaření s energií certifikovaný podle normy ISO 50001 nebo začleněný do systému EMAS je použitelný pro každý závod nebo výrobní areál.

Zavedení podrobných systémů monitorování a managementu hospodaření s energií, i když nejsou systémově nezbytné, může být přínosem pro jakékoli zařízení a mělo by se zvážit na úrovni vhodné k podpoře opatření.

## Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i4) Počet zařízení s podrobnými systémy monitorování způsobu hospodaření s energií (počet nebo procentní podíl zařízení či provozů)	(b2) Specifické plány managementu hospodaření s energií jsou zavedeny ve všech výrobních areálech (na úrovni organizace)
(i5) Počet zařízení se systémem managementu hospodaření s energií certifikovaným podle normy ISO 50001 nebo začleněným do systému EMAS (počet nebo procentní podíl zařízení či provozů)	(b3) Na místě se provádí podrobný monitoring jednotlivých procesů (na úrovni areálu)
	(b4) Závod provádí regulační opatření v oblasti hospodaření s energií, např. vypínání některých oblastí závodu během neproduktivních období v případě areálů s podrobným monitoringem (na úrovni areálu)

### 3.2.2. Zvyšování účinnosti procesů využívajících energii

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zajistit udržení vysoké úrovně energetické účinnosti pravidelných přezkoumáváním procesů využívajících energii a určování možností lepší regulace a možností řízení, oprav a/nebo výměny zařízení.

Hlavními principy, jejichž dodržováním lze zlepšit energetickou účinnost ve všech zařízeních, jsou:

- provádění přezkumů energetické náročnosti,
- automatizace a správné načasování za účelem snížení základního zatížení,
- stanovení pásem,
- kontroly k odhalení netěsností a ztrát,
- instalace izolace na potrubí a zařízení,
- hledání příležitostí k instalaci systémů pro zpětné získávání tepla, jako jsou výměníky tepla,
- instalace kogeneračních systémů (kombinovaná výroba tepla a elektřiny),
- modernizace
- přepínání nebo kombinování různých zdrojů energie.

#### Použitelnost

Techniky zmíněné v tomto osvědčeném postupu pro environmentální řízení jsou v zásadě použitelné jak v nových závodech, tak ve stávajících zařízeních. Potenciál optimalizace je však obvykle větší ve stávajících zařízeních, která se po mnoho let přirozeně rozvíjela tak, aby odpovídala postupně se vyvíjejícím omezením výroby, a kde mohou synergismy a racionalizační opatření přinést zřetelnější výsledky.

Ne všechny závody budou schopny zavést kogeneraci: v zařízeních s malými tepelnými procesy nebo požadavky na teplo nebude kogenerace rentabilní strategií.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i6) Zavedení pravidelného přezkoumávání systémů, automatizace, oprav, údržby a modernizace (v % z celkového počtu výrobních areálů)	—
(i7) Celková spotřeba energie (v kWh) na funkční jednotku <sup>(1)</sup>	

<sup>(1)</sup> V tomto a v několika dalších indikátorech se výraz „funkční jednotka“ vztahuje k jednotce výstupu, činnosti nebo využívání zdrojů, kterou si každá organizace volí tak, aby odrážela to, co je pro její specifický případ nejrelevantnější (a kterou lze upravit v závislosti na výrobním areálu, zvažovaném environmentálním aspektu apod.). Mezi typické metriky (obvykle počítané za referenční období, např. 1 rok) používané v rámci celého odvětví jako funkční jednotky patří například:

- počet vyrobených položek (vozidel, motorů, převodovek, dílů apod.),
- obrát v eurech,
- přidaná hodnota v eurech,
- výstup měřený v kg
- počet zaměstnanců po přepočtu na ekvivalent plného pracovního úvazku,
- počet odpracovaných člověkohodin.

### 3.2.3. Využívání energie z obnovitelných a alternativních zdrojů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je využívat energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou na místě nebo i jinde k uspokojování energetických potřeb zařízení na výrobu automobilů.

Po provedení kroků k co největšímu snížení spotřeby energie (viz část 3.2.2) lze zvážit použití například těchto obnovitelných nebo alternativních zdrojů energie:

- lokální obnovitelné zdroje, např. tepelná sluneční energie, solární fotovoltaické panely, větrné elektrárny, geotermální energie, energie z biomasy nebo výroba hydroelektrické energie,
- alternativní (potenciálně méně uhlíkové) lokální zdroje, např. kombinovaná výroba tepla a elektřiny (kogenerace) nebo trigenerace,
- nakupování energie z obnovitelných zdrojů vyráběné jinde, a to buď přímo, nebo prostřednictvím velkých energetických společností.

#### Použitelnost

Dosažitelnost, náklady a technologie se budou značně lišit v závislosti na lokálním obnovitelném zdroji energie. Proveditelnost lokální výroby energie z obnovitelných zdrojů se velmi liší podle faktorů specifických pro obecnou oblast a samotný výrobní areál, jako jsou podnebí, terén a půda, zastínění či osvětlení sluncem a velikost prostoru, který je k dispozici. Správní překážkou mohou být v závislosti na konkrétní jurisdikci také územní rozhodnutí.

Nakupování energie vyráběné jinde je obecněji použitelné, a to buď prostřednictvím partnerství s výrobcem energie (např. v místním měřítku), nebo jednoduše tím, že si firma z nabídky energetické společnosti prostě zvolí energii z obnovitelných zdrojů, která se ve většině členských států stává součástí běžné nabídky.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i8) Podíl výrobních areálů, u kterých se posuzuje potenciál a možnosti využívání energie z obnovitelných zdrojů (v %)	(b5) Možnost využívání energie z obnovitelných zdrojů se posuzuje u všech výrobních areálů
(i9) Podíl spotřeby energie daného výrobního areálu pokrytý dodávkami energie z obnovitelných zdrojů (v %)	(b6) Spotřeba energie se vykazuje a uvádí se přitom podíl energie z fosilních paliv a energie z jiných zdrojů než fosilních paliv
(i10) Spotřeba energie z fosilních paliv (MWh nebo Tj) na funkční jednotku	(b7) Je zavedena politika, která má zajistit nárůst podílu využívání energie z obnovitelných zdrojů

### 3.2.4. Optimalizace osvětlení v závodech na výrobu automobilů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je snížit spotřebu energie na osvětlení prostřednictvím kombinace optimálního návrhu, umístění, využití účinných osvětlovacích technologií a strategií zónového řízení.

Integrovaný přístup k optimalizaci energetické účinnosti osvětlení musí zohledňovat tyto prvky:

- návrh prostoru: pokud možno využívat denní světlo v kombinaci s umělým osvětlením,
- optimalizace umístění a prostorového rozložení svítidel: výška a vzdálenost mezi svítidly v rámci omezení týkajících se údržby, čištění, oprav a nákladů,
- zvýšení účinnosti svítidel: volba účinných technických řešení (na systémové úrovni), která poskytují dostatek světla pro bezpečnou práci,

- řízení osvětlení na základě rozčlenění areálu do různých zón: osvětlení se zapíná a vypíná podle příslušných požadavků a v závislosti na přítomnosti pracovníků.

Zkombinování výše uvedených opatření může být neefektivnějším a nekomplexnějším způsobem, jak snížit spotřebu energie na osvětlení.

#### Použitelnost

Tento postup pro environmentální řízení je obecně použitelný, i když různé technologie osvětlení mají různé oblasti použití a různá omezení, v jejichž důsledku mohou být některé z nich nevhodné pro určitá pracovní prostředí.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i11) Zavedení zlepšeného umístění svítidel a energeticky úsporného osvětlení (v % z osvětlovaných ploch v rámci areálu a v % z celkového počtu výrobních areálů)	(b8) Ve všech výrobních areálech jsou zavedeny energeticky nejúčinnější osvětlovací řešení vhodná pro konkrétní pracoviště
(i12) Zavedení zónových strategií pro osvětlení (v % z osvětlovaných ploch v rámci areálu a v % z celkového počtu výrobních areálů)	(b9) Ve všech výrobních areálech jsou zavedeny systémy zónového řízení osvětlení
(i13) Energetická spotřeba svítidel <sup>(1)</sup> (v kWh/rok za celý závod)	
(i14) Průměrná účinnost svítidel v celém závodě (v lm/W)	

<sup>(1)</sup> Pokud se měří na dostatečně podrobné úrovni.

#### 3.2.5. Racionální a efektivní využívání stlačeného vzduchu

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je snížit spotřebu energie zmapováním a posouzením využívání stlačeného vzduchu, optimalizací systémů stlačeného vzduchu a odstraněním netěsností, lepším vzájemným sladěním poptávky po stlačeném vzduchu a jeho dodávky, zvýšením energetické účinnosti kompresorů a zavedením zpětného získávání odpadního tepla.

Využívání stlačeného vzduchu lze optimalizovat prostřednictvím rozsáhlého souboru opatření ve třech oblastech:

- opatření na straně poptávky:
  - zabránit nevhodnému využívání stlačeného vzduchu a nahradit jej jinými prostředky,
  - přezkoumat používání nástrojů na stlačený vzduch,
  - monitorovat a regulovat poptávku,
  - vypracovat programy zvyšování povědomí o této problematice,
- opatření týkající se rozvodné sítě a systémová opatření:
  - zjistit a minimalizovat úniky,
  - snížit tlak,
  - stanovit a využívat různá pásma,
  - používat ventily,
- opatření na straně nabídky:
  - dimenzovat a spravovat kompresorový systém podle poptávky,
  - zvýšit celkovou energetickou účinnost systému stlačeného vzduchu,

- pravidelně kontrolovat tlak v systému,
- zvýšit energetickou účinnost hlavních součástí systému,
- pravidelně kontrolovat filtry,
- používat energeticky účinné sušičky vzduchu a zvolit optimální způsob odvádění zachycené vody,
- instalovat systém pro zpětné získávání odpadního tepla.

#### Použitelnost

Přístupy umožňující zlepšit energetickou účinnost systémů stlačeného vzduchu mohou uplatňovat všechny společnosti, které mají k dispozici takový systém, bez ohledu na svou velikost.

Nahrazení zařízení na stlačený vzduch a také odstranění úniků je opatření obecně použitelné u všech systémů bez ohledu na jejich stáří a současný stav.

Pokud jde o optimalizaci návrhu systémů, uvedená doporučení jsou zvláště relevantní u systémů, které byly postupně rozšiřovány po několik desetiletí – odhaduje se, že tento přístup lze aplikovat nejméně na 50 % všech systémů stlačeného vzduchu.

Pokud jde o zpětné získávání tepla, aby se využil stávající potenciál úspory energie a nákladů, je nezbytná nepřetržitá potřeba technologického tepla.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i15) Spotřeba elektřiny systémem stlačeného vzduchu na jednotku objemu v místě konečného použití (v kWh/m <sup>3</sup> dodaného stlačeného vzduchu)	<p>(b10) Spotřeba energie systémem stlačeného vzduchu je nižší než 0,11 kWh/m<sup>3</sup> dodávaného stlačeného vzduchu u velkých zařízení pracujících při měrném přetlaku 6,5 baru, s normalizovaným objemovým průtokem při tlaku 1 013 milibarů a teplotě 20 °C, přičemž odchylky tlaku nepřesahují 0,2 baru.</p> <p>(b11) Po vypnutí všech spotřebičů vzduchu zůstává síťový tlak stabilní a kompresory (v pohotovostním režimu) se nepřepnou do stavu zatížení.</p>

#### 3.2.6. Optimalizace využívání elektromotorů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je snížit spotřebu elektřiny optimálním využíváním elektromotorů, zejména použitím měničů otáček umožňujících přizpůsobit otáčky motoru aktuálním požadavkům, typicky u takových aplikací, jako jsou čerpadla.

Elektromotory se používají ve většině výrobních procesů a lze je optimalizovat, aby měly vyšší účinnost. Předběžné kroky zahrnují prozkoumání možností, jak snížit zatížení motorů, a přezkoumání kvality dodávané elektrické energie, regulačních prvků motoru a účinnosti motoru a převodovky. Také je možno zvážit výměnu, protože moderní, energeticky úsporné motory mohou snížit spotřebu energie až o 40 % oproti starším modelům.

Dalším zlepšením u aplikací s proměnnou rychlostí nebo zatížením je instalovat měniče otáček, které elektronicky s minimálními ztrátami přizpůsobují provoz motoru konkrétním podmínkám. To je zvláště důležité a představuje to největší potenciál úspor u běžných aplikací, jako jsou čerpadla a ventilátory. Díky krátké návratnosti jsou tyto investice často ekonomicky atraktivní.



## Použitelnost

Typ zatížení a vhodný elektromotor je nutno zvážit ještě před posouzením potenciálu optimalizace. Modernizace představuje největší potenciál optimalizace, přičemž je nutno nejdříve posoudit, zda by nebylo možné nainstalovat motor s menším jmenovitým výkonem (pokud se sníží zatížení), a zvážit například velikost, hmotnost a rychlost spouštění. Avšak i při nové výstavbě nebo nových nákupech bude co největší přizpůsobení volby motoru podle plánovaného použití mít potenciál zajistit optimální provoz.

Při zvažování instalace měničů otáček jsou nejdůležitějšími nepříznivými důsledky, které je nutno brát v úvahu, harmonické zkresení, problémy s chlazením při nízkých otáčkách a mechanická rezonance při určitých otáčkách.

## Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i16) Podíl elektromotorů s nainstalovaným měničem otáček (v % z celkového instalovaného výkonu nebo z celkového počtu)	—
(i17) Podíl čerpadel s nainstalovaným měničem otáček (v % z celkového instalovaného výkonu nebo z celkového počtu)	—
(i18) Průměrná účinnost čerpadel (v %)	—

### 3.3. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti nakládání s odpady

Tato část je relevantní pro výrobce automobilů a jejich dílů a součástí a rovněž obecně relevantní pro schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

#### 3.3.1. Předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je vypracovat celkovou organizační strategii nakládání s odpady obsahující náročné cíle pro minimalizaci odpadů a uplatňovat ji na úrovni výrobního areálu za použití plánů nakládání s odpady, které jsou přizpůsobeny konkrétním podmínkám a minimalizují tvorbu odpadů při provozu, a také budovat strategická partnerství s cílem nalézt trhy pro zbývající frakce odpadu.

Účinná organizační strategie nakládání s odpady má dodržováním hierarchie způsobů nakládání s odpady<sup>(8)</sup> zabránit konečné likvidaci odpadů bez užitku, a to uplatňováním následujících opatření v uvedeném pořadí důležitosti:

- prostřednictvím výhledového plánování omezit tvorbu odpadů, prodloužit životnost výrobku, tzn. dobu jeho použitelnosti před tím, než se stane odpadem, zdokonalit způsoby výroby a uplatňovat vhodné způsoby nakládání s odpady v rámci dodavatelského řetězce,
- opakovaně využívat materiály v jejich stávající podobě,
- recyklovat díky zavedení těchto opatření:
  - sběr a třídění,
  - měření a monitorování tvorby odpadů,
  - postupy a metodika,

<sup>(8)</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3), známá jako rámcová směrnice o odpadech, zavádí pořadí důležitosti opatření ke snížení množství produkovaných odpadů a k nakládání s odpady. Toto pořadí se označuje výrazem „hierarchie způsobů nakládání s odpady“. Nejvyšší důležitost příkládá předcházení vzniku odpadů, dále následuje opětovné využití odpadu, pak recyklace a dále následně (energetické) využití těch frakcí odpadů, jejichž vzniku nelze zabránit a jež nelze znovu využít ani recyklovat. A konečně, pouhou likvidací odpadu je nutno zvažovat jen tehdy, když není možná žádná z výše uvedených alternativ.

- zajištění logistiky pro nakládání s odpady,
- partnerství a zapojování zúčastněných stran,
- získávat energii z odpadu jeho spalováním nebo pokročilejšími technikami.

#### Použitelnost

Omezená místní recyklační infrastruktura a předpisy o likvidaci odpadu v některých regionech mohou být překážkou, která brání nahrazení skládkování odpadů jejich zpracováním či recyklací. V takových případech je důležitým aspektem plánu nakládání s odpady práce s místními zúčastněnými stranami.

Výběr nejvhodnějších možností zpracování odpadu zahrnuje posouzení logistiky, jakož i materiálových vlastností a ekonomické hodnoty.

Malé a střední podniky nemusí být schopny si dovolit kapitálové náklady některých technik snižování množství odpadu, které mohou vyžadovat nové vybavení, výcvik nebo software.

A konečně, vysoce ambiciózní cíle, jako je nulové množství skládkovaného odpadu, nemusí být pro některá zařízení dosažitelné, přičemž to závisí na stupni vertikální integrace procesů v závodě.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i19) Produkce odpadů na funkční jednotku (v kilogramech na funkční jednotku)	
(i20) Produkce nebezpečných odpadů na funkční jednotku (v kilogramech na funkční jednotku)	
(i21) Odpad směřovaný do konkrétních proudů včetně recyklace, zpětného využití energie a skládkování (v kilogramech na funkční jednotku nebo v % z celkového množství odpadu)	(b12) Jsou zavedeny plány nakládání s odpady [ve všech areálech]
(i22) Vypracování a zavedení celkové strategie nakládání s odpady, jejíž součástí jsou také monitorování a cíle pro zlepšení (Ano/Ne)	(b13) Ze všech výrobních i nevýrobních činností/areálů se na skládku vyváží nulové množství odpadu
(i23) [Pro organizace mající více výrobních areálů] Počet areálů se zavedenými pokročilými plány nakládání s odpady (počet)	
(i24) [Pro organizace mající více výrobních areálů] Počet areálů, které dosahují nulového množství skládkovaných odpadů (počet)	

#### 3.4. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti hospodaření s vodou

Tato část je relevantní pro výrobce automobilů a jejich dílů a součástí. Hlavní zásady jsou také obecně relevantní pro schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

##### 3.4.1. Strategie a řízení využívání vody

Hospodaření s vodou je problematika, které se postupně začíná věnovat čím dál větší pozornost, ovšem ve standardních systémech environmentálního řízení obvykle není podrobně popsána. Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je proto monitorovat a přezkoumávat problematiku hospodaření s vodou podle uznávaného konsolidovaného rámce pro vodní hospodářství, který organizacím umožňuje:

- posoudit využívání a vypouštění vody,
- vyhodnotit rizika v místním povodí a v dodavatelském řetězci,
- vytvořit plán efektivnějšího využívání vody a zlepšení vypouštění odpadních vod,
- spolupracovat se subjekty v dodavatelském řetězci a dalšími organizacemi,

- stanovit, za co organizace a ostatní zúčastněné strany zodpovídají,
- sdělit výsledky.

#### Použitelnost

Hospodaření s vodou je velmi lokalizovaná záležitost: tatáž úroveň spotřeby vody by mohla v oblastech s nedostatkem vody způsobit extrémní zatížení dostupných vodních zdrojů, zatímco v oblastech s bohatými zásobami vody by nemusela činit žádné problémy. Úsilí, které společností věnují hospodaření s vodou, tudíž musí odpovídat místní situaci.

Shromažďování dostatečných údajů pro úplné posouzení dopadů činnosti organizace na hospodaření s vodou bývá problematické. Organizace by si proto měly stanovit pořadí důležitosti svých činností a zaměřit se na procesy, oblasti a výrobky, které jsou nejvíce náročné na vodu, a to i v lokalitách, o nichž se má za to, že jim hrozí vysoké riziko nedostatku vody.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i25) Spotřeba vody na funkční jednotku (v m <sup>3</sup> na funkční jednotku)	(b14) Zavedení strategie hospodaření s vodou podle uznávaného nástroje, jako je příkaz generálního ředitele týkající se hospodaření s vodou, jehož součástí je hodnocení závažnosti rizika nedostatku vody  (b15) Spotřeba vody na místě se měří pro jednotlivé výrobní areály a jednotlivé procesy za použití automatizovaného softwaru
(i26) Výrobní areály, které provedly přezkum strategie hospodaření s vodou (v % z celkového počtu zařízení nebo provozů)	
(i27) Výrobní areály, které monitorují využívání vody (v %)	
(i28) Výrobní areály, které mají systémy pro monitorování spotřeby vody zvláště ve výrobních procesech a zvláště pro hygienické účely (v %)	

#### 3.4.2. Příležitosti k šetření vodou v závodech na výrobu automobilů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je minimalizovat spotřebu vody ve všech zařízeních, pravidelně přezkoumávat realizaci opatření ke zvýšení účinnosti využívání vody a zajistit, aby většina postupů a spotřebičů byla klasifikována jako vysoce účinná.

Potenciál úspory vody v celém závodě <sup>(9)</sup> lze realizovat uplatňováním těchto opatření:

- zabránění spotřebě vody:
  - před použitím hadice s vodou všechny plochy nejprve na sucho zamést,
  - odstranit netěsnosti,
  - místo kapalinokružných čerpadel používat jiná zařízení,
- snížení spotřeby vody:
  - zlepšit účinnost provozu,
  - na potrubí pro přívod vody do kohoutků instalovat omezovače průtoku,
  - pro oplachování postřikem nebo stříkání vody hadicí používat trysky zvyšující účinnost využití vody,
  - pro oplachování používat regulační prvky s časovačem,

<sup>(9)</sup> Tento osvědčený postup pro environmentální řízení se konkrétně nevztahuje na lakovny (kde lze dosáhnout významných úspor vody), jelikož stávající rady a pokyny jsou k dispozici v příslušných referenčních dokumentech o nejlepších dostupných technikách (STS, STM).

- v hygienických zařízeních pro zaměstnance instalovat vybavení zvyšující účinnost využití vody,
- používat ultrazvukové čištění,
- používat oplachování protiproudem,
- optimalizovat oplachování mezi jednotlivými kroky.

#### Použitelnost

Zařízení pro úsporu vody jsou obecně použitelná a nezhoršují výkon, pokud jsou správně zvolena a nainstalována.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i25) Spotřeba vody na funkční jednotku (v m <sup>3</sup> na funkční jednotku) (i29) Podíl operací ve stávajících areálech, které jsou dodatečně vybaveny hygienickými zařízeními pro úsporu vody a v nichž se využívají procesy pro úsporu vody (v %) (i30) Podíl nových výrobních areálů, jejichž návrh zahrnuje zařízení a procesy pro úsporu vody (v %)	(b16) Všechny nové výrobní areály jsou navrženy s hygienickými zařízeními snižujícími spotřebu vody a ve všech stávajících areálech se postupně dodatečně instaluje vybavení pro úsporu vody.

#### 3.4.3. Recyklace vody a sběr dešťové vody

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je nepoužívat vysoce kvalitní vodu v procesech, kde to není nutné, a ostatní potřeby ve zvýšené míře uspokojovat opětovným použitím a recyklací vody.

U mnoha druhů použití, jako je chlazení vodou, splachování toalet a pisoárů, mytí vozidel nebo součástí a zalévání jiných rostlin než plodin, lze pitnou nebo vysoce kvalitní vodu nahradit vodou získanou ze srážek nebo vodou recyklovanou z jiných druhů použití.

Při instalaci těchto systémů jsou obvykle zapotřebí následující prvky:

- v případě systémů pro recyklaci odpadních vod:
  - nádrže pro předúpravu,
  - systém pro úpravu,
  - čerpací vybavení,
- v případě systémů pro sběr dešťové vody:
  - plocha pro zachycování srážek,
  - systém pro vedení zachycené vody,
  - zařízení pro skladování vody,
  - rozvodný systém.

#### Použitelnost

Systémy recyklace vody lze navrhovat do všech nových budov. Dodatečná instalace do stávajících budov je nákladná a může být nepraktická, pokud ovšem budova neprochází rozsáhlou rekonstrukcí.

Ekonomická proveditelnost instalace systémů pro sběr dešťové vody velmi závisí na podnebí.

## Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i25) Spotřeba vody na funkční jednotku (v m <sup>3</sup> na funkční jednotku)	(b17) Tam, kde je to proveditelné, se uplatňuje recyklace vody v uzavřeném systému s nejméně 90 % mírou výtěžnosti
(i31) Instalace systému pro recyklaci odpadních vod (Ano/Ne)	
(i32) Instalace systému pro recyklaci dešťové vody (Ano/Ne)	(b18) 30 % spotřeby vody pokrývá dešťová voda (v regionech s dostatečnými srážkami)
(i33) Roční množství využití dešťové vody a opětovně využitých odpadních vod (v m <sup>3</sup> za rok)	
(i34) Procentní podíl recyklované dešťové vody nebo odpadních vod na celkové spotřebě vody (v %)	

## 3.4.4. Zelené střechy pro regulaci odtoku srážkové vody při bouřkách

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je instalovat nebo dodatečně instalovat zelené střechy v průmyslových areálech, zejména v ekologicky citlivých oblastech, kde je důležité regulovat odtok srážkové vody při bouřkách.

Instalace zelených střech tam, kde je konstrukčně možné, může pomoci splnit následující cíle:

- zmírnění přívalů vody, zejména při silných bouřkách,
- prodloužení životnosti střechy (nižší spotřeba materiálu),
- izolační účinek (snížení spotřeby energie vzduchotechnickým zařízením),
- ochrana biologické rozmanitosti,
- zlepšení kvality vody.

## Použitelnost

Zelené střechy jsou použitelné u mnoha stávajících i nových návrhů budov, ale v praxi je pro rozsáhlé zavádění tohoto řešení vhodných jen málo míst. Mezi omezení patří skutečné riziko bouřek, konstrukční omezení budovy, dostupnost slunečního světla, vlhkost, hydroizolace, stávající střešní systémy a nakládání se shromážděnou dešťovou vodou.

Navíc je nutno tento způsob využití střechy posoudit ve srovnání s jinými druhy jejího využití, které jsou také přínosné pro životní prostředí, jako je instalace solárních (tepelných/fotovoltaických) energetických systémů nebo její využití pro vstup denního světla dovnitř budovy.

## Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i35) Jaký procentní podíl ze všech výrobních areálů, které jsou vhodné pro instalaci zelených střechy, má zelené střechy skutečně nainstalované (v %)	—
(i36) Schopnost zelené střechy zadržovat vodu: podíl na celkovém množství zadržované vody (v %), odtok vody (v m <sup>3</sup> )	
(i37) Chladicí účinek: snížení energetické spotřeby vzduchotechnického systému (v MJ)	
(i38) Kvalitativní ukazatele biologické rozmanitosti (např. počet druhů organismů žijících na střeše) v závislosti na místních podmínkách	

### 3.5. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti správy biologické rozmanitosti

Tato část je relevantní pro výrobce automobilů a jejich dílů a součástí. Hlavní zásady jsou také obecně relevantní pro schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

#### 3.5.1. Přehled a strategie správy ekosystémů a biologické rozmanitosti v celém hodnotovém řetězci

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je provádět přezkum správy ekosystémů, aby bylo možno správně porozumět dopadům ekosystémových služeb v celém hodnotovém řetězci, a spolupracovat s příslušnými zúčastněnými stranami, aby se minimalizovaly případné problémy.

Organizace mohou postupovat podle takových metodik, jako je např. Corporate Ecosystem Services Review neboli Posouzení firemních ekosystémových služeb (vypracované Institutem pro světové zdroje spolu se Světovou podnikatelskou radou pro udržitelný rozvoj), která se skládá z pěti kroků:

- zvolení rozsahu,
- (kvalitativní) určení nejdůležitějších ekosystémových služeb,
- analýza trendů u nejdůležitějších ekosystémových služeb,
- určení podnikatelských rizik a příležitostí,
- vypracování strategií.

#### Použitelnost

Posuzování ekosystémů mohou v dodavatelském řetězci snadno uplatňovat společnosti všech velikostí při různé míře podrobnosti a hloubky. Navrhované přístupy spočívají v začlenění správy biologické rozmanitosti do plánu (environmentálního) řízení dané organizace, a mohou se tudíž snadno propojit s mnoha dalšími existujícími firemními procesy a analytickými technikami, jako jsou posuzování životního cyklu, územní plány, hodnocení ekonomických dopadů, firemní výkaznictví a hodnocení udržitelnosti.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i39) Uplatňování metodik pro hodnocení ekosystémových služeb na hodnotový řetězec (Ano/Ne nebo % pokrytí)	(b19) Obecné posouzení ekosystémů se provádí v rámci celého hodnotového řetězce a po něm následuje podrobnější posouzení ekosystémů v určených vysoce rizikových oblastech
(i40) Pokrytí příslušného rozsahu posouzení stanoveného na základě určení priorit (Ano/Ne nebo % pokrytí)	
	(b20) Ve spolupráci s místními zúčastněnými stranami a externími odborníky jsou vypracovány strategie zmírňování problémů v určených nejdůležitějších oblastech dodavatelského řetězce

#### 3.5.2. Správa biologické rozmanitosti na úrovni výrobního areálu

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zlepšit přímé dopady na biologickou rozmanitost ve firemních areálech tím, že společnost měří, spravuje a vykazuje své úsilí v oblasti biologické rozmanitosti a spolupracuje s místními zúčastněnými stranami.

Pro zlepšení dopadů činnosti organizace na biologickou rozmanitost v dané lokalitě jsou zásadní tři klíčové kroky:

- měření biologické rozmanitosti, aby bylo možno sledovat příznivé i nepříznivé dopady činnosti organizace na biologickou rozmanitost, např. se zaměřením na druhy využívání půdy, dopady na životní prostředí a chráněné druhy. Osvědčené postupy zahrnují např. posouzení biologické rozmanitosti nebo rizik v závislosti na poloze, včetně posouzení okolních oblastí, a měření podle ukazatelů a soupisů biologických druhů,

- environmentální řízení a spolupráce se zúčastněnými stranami: péče o lokalitu za účelem podpory a zachování biologické rozmanitosti, provádění ekologických kompenzačních opatření ve spolupráci se specializovanými organizacemi zabývajícími se biodiverzitou, vzdělávání pracovníků a dodavatelů,
- Podávání zpráv: sdílení informací se zúčastněnými stranami o činnostech, dopadech a výkonnosti organizace v souvislosti s biologickou rozmanitostí.

#### Použitelnost

Mnohé z uvedených přístupů jsou obecně použitelné a lze je zavést kdykoliv během provozu výrobního areálu. Stávající areály mohou mít jen malý nebo vůbec žádný otevřený prostor k dispozici pro nové rozvojové aktivity, ačkoli některá řešení mohou využívat již vybudované plochy (viz část 3.4.4).

Jedním z problémů, kterým organizace provádějící tento osvědčený postup pro environmentální řízení čelí, je hrozba, že oblasti věnované biologické rozmanitosti se mohou stát chráněným územím, což bude bránit jejich budoucímu využití, např. pro plánovaná dlouhodobá rozšíření.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i41) Počet projektů spolupráce se zúčastněnými stranami za účelem řešení otázek biologické rozmanitosti (počet)	(b21) Je zaveden komplexní plán ochrany a podpory biologické rozmanitosti, který zajistí systematické začlenění příslušných opatření prostřednictvím měření, monitorování a vykazování stavu biologické rozmanitosti
(i42) Jsou zavedeny postupy nebo nástroje pro analýzu zpětné vazby od zákazníků, zúčastněných stran a dodavatelů týkající se biologické rozmanitosti (Ano/Ne)	
(i43) Společnost má soupis pozemků nebo jiných oblastí, které vlastní, má je pronajaté nebo je spravuje v chráněných oblastech či ve vysoce cenných oblastech z hlediska biologické rozmanitosti nebo v oblastech, které s takovými oblastmi sousedí (v m <sup>2</sup> )	(b22) Je zavedena spolupráce s odborníky a místními zúčastněnými stranami
(i44) Je zaveden plán zahradnických prací šetrný k biologické rozmanitosti ve firemních areálech nebo jiných oblastech vlastněných, pronajatých nebo spravovaných společností (Ano/Ne)	
(i45) Index biologické rozmanitosti (nutno vypracovat podle místních podmínek)	

### 3.6. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti řízení a koncipování hodnotového řetězce

Tato část je relevantní pro výrobce automobilů a jejich dílů a součástí.

#### 3.6.1. Podpora zlepšování stavu životního prostředí v rámci celého hodnotového řetězce

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je vyžadovat, aby všichni hlavní dodavatelé měli certifikované systémy environmentálního řízení, stanovit si cíle pro environmentální kritéria a provádět audity vysoce rizikových dodavatelů, aby byl zajištěn soulad. To je podpořeno školením a spoluprací s dodavateli, aby se zlepšila jejich environmentální výkonnost.

Přední organizace usilují o zlepšení environmentální výkonnosti v rámci svého dodavatelského řetězce prostřednictvím těchto opatření:

- sledovat materiály za použití mezinárodního systému údajů o materiálech (International Material Data System, IMDS),



- požadovat, aby přímí dodavatelé měli certifikované nebo ověřené systémy environmentálního řízení,
- stanovit si cíle pro zlepšení v oblasti životního prostředí a spolupracovat s dodavateli úrovně 1 ohledně způsobů, jak je dosáhnout (mezi typické cíle patří například snižování odpadů a zvyšování recyklace, snižování spotřeby energie a emisí CO<sub>2</sub>, zvýšení procentního podílu udržitelných materiálů v nakupovaných součástech a zlepšování biologické rozmanitosti),
- podporovat dodavatele v jejich úsilí o zlepšení dopadů jejich činnosti na životní prostředí,
- monitorovat a prosazovat potřebná opatření.

#### Použitelnost

Mnoho výrobců původních zařízení vyžaduje, aby se všichni jejich dodavatelé úrovně 1 zavázali dodržovat stejný obecný kodex týkající se ochrany životního prostředí, který je součástí kupních smluv. Zpočátku může být přínosné soustředit se na dodavatele úrovně 1, kteří představují největší podíl z celkového nákupního rozpočtu, nebo dodavatele, jejich činnost má velké dopady na životní prostředí. Audit dodavatelů úrovně 1 vyžaduje značné úsilí, které se zdá být proveditelné pouze u větších organizací, které již provádějí důkladnou kontrolu činnosti dodavatelů. V dlouhodobém horizontu lze požadavky postupně aplikovat na další dodavatele.

Pokud jde o použitelnost tohoto osvědčeného postupu na samotné dodavatele úrovně 1 spíše než na výrobce původních zařízení, měli by dodavatelé úrovně 1 vzít v úvahu pákový efekt, který organizace může využít k tomu, aby přenášela požadavky na jejich dodavatele, s ohledem na jejich vlastní velikost nebo kupní sílu a relativní váhu v portfoliu jejich vlastních dodavatelů.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i46) Podíl (přímých) dodavatelů úrovně 1 (podle počtu nebo nákupního rozpočtu či hodnoty), kteří splňují požadované normy podle interních nebo externích auditů (v %)	(b23) Všichni hlavní dodavatelé musí mít systém environmentálního řízení, aby mohli se společností uzavírat kupní smlouvy
(i47) Přímým vysoce rizikovým dodavatelům jsou zasílány dotazníky pro jejich vlastní sebehodnocení (Ano/Ne)	(b24) Pro nákupní smlouvy jsou stanovena environmentální kritéria týkající se všech oblastí dopadů na životní prostředí
(i48) Provádí se školení a výcvik přímých dodavatelů (Ano/Ne)	(b25) Všem přímým dodavatelům jsou zasílány dotazníky pro vlastní sebehodnocení a vysoce rizikové dodavatele auditují zákazníci nebo třetí strany (b26) Provádí se školení a výcvik přímých dodavatelů (b27) Jsou stanoveny postupy prosazování v případě nesouladu

#### 3.6.2. Spolupráce s dodavateli a zákazníky za účelem omezení obalových materiálů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je omezit a opakovaně používat obalové materiály používané pro dodávky materiálů a součástí.

Tento osvědčený postup vychází z následujících zásad:

- omezit zbytečný obalový materiál a přitom zajistit odpovídající funkčnost (nepoškozenost součástí, snadný přístup),
- prozkoumat alternativní obalové materiály, které jsou buď méně náročné na zdroje, nebo je snadnější jejich opětovné použití či recyklace,

- rozvíjet reverzní logistiku pro vrácení prázdných obalů dodavatelům nebo jejich získávání od zákazníků v uzavřené smyčce,
- prozkoumat alternativní způsoby použití jednorázových obalů, aby nedocházelo k jejich pouhé likvidaci bez užítku (posun výše v hierarchii způsobů nakládání s odpady <sup>(10)</sup>).

#### Použitelnost

Tyto zásady jsou široce aplikovatelné na všechny obaly, které se v současné době používají. Konkrétní proveditelnost inovativních řešení bude omezena ochotou dodavatelů nebo zákazníků spolupracovat v rámci příslušného systému.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i20) Produkce odpadů na funkční jednotku (v kilogramech na funkční jednotku)	—
(i49) Produkce odpadních obalů na funkční jednotku (v kilogramech na funkční jednotku)	
(i50) Produkce odpadních obalů na výrobní areál nebo skupinu údržby (v kilogramech na areál nebo skupinu údržby)	

#### 3.6.3. Udržitelné navrhování s využitím posouzení životního cyklu

Posouzení životního cyklu pomáhá identifikovat možná zlepšení a vzájemné kompromisy mezi různými dopady na životní prostředí a také pomáhá zabránit přesunu environmentálních zátěží z jedné části životního cyklu výrobku do jiné.

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je provádět posuzování životního cyklu v průběhu fáze navrhování co nejčastěji, podporovat stanovení konkrétních cílů pro zlepšení různých dopadů na životní prostředí a zajistit jejich plnění, a zlepšit rozhodování pomocí nástrojů založených na posuzování životního cyklu s cílem:

- zajistit udržitelnost zdrojů,
- zajistit co nejmenší spotřebu zdrojů ve výrobě a dopravě,
- zajistit co nejmenší spotřebu zdrojů ve fázi používání výrobků,
- zajistit přiměřenou trvanlivost výrobku a jeho součástí,
- umožnit demontáž, roztrídění a vyčištění,
- umožnit porovnání mezi různými druhy koncepcí mobility.

#### Použitelnost

V zásadě neexistují žádná omezení použitelnosti posuzování životního cyklu pro účely zvýšení informovanosti rozhodnutí ve fázi navrhování, a to jak na úrovni vozidla, tak i na úrovni jednotlivých dílů a materiálů. Většina malých a středních podniků však nemá dostatečné odborné znalosti a zdroje pro řešení žádostí o informace týkající se environmentální výkonnosti v souvislosti s životním cyklem výrobků, takže může být zapotřebí další podpora.

Stávající metodiky posuzování životního cyklu mají rovněž určitá omezení, jelikož některé kategorie dopadů nejsou v metodikách posuzování životního cyklu dobře zohledněny – například ztráta biologické rozmanitosti a nepřímé účinky v důsledku vytlačení zemědělské produkce z daných ploch.

<sup>(10)</sup> Viz část 3.3.1.

Posuzování životního cyklu může být neúčinným nástrojem pro porovnávání vozidel mezi různými výrobci původního zařízení, jelikož používané hranice, parametry a soubory údajů se mohou značně lišit, a to i při dodržování norem ISO. Toto skutečně nebylo cílem tohoto nástroje při jeho původním vývoji. Avšak – stejně jako v případě systémů environmentálního řízení, jako je například EMAS – posuzování životního cyklu je velmi užitečné při měření toho, jakých zlepšení může společnost dosáhnout, pokud jde o environmentální výkonnost jejích výrobků, obvykle spolu s porovnáním vozidla s jeho předchůdcem ze stejné produktové řady.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i51) Posuzování životního cyklu hlavních produktových řad za účelem podpory rozhodnutí ve fázích návrhu a vývoje (Ano/Ne)	(b28) U hlavních produktových řad se posuzuje životní cyklus podle normy ISO 14040:2006 nebo jiné rovnocenné normy
(i52) Zlepšení environmentálních ukazatelů (emise CO <sub>2</sub> , spotřeba energie, znečištění atd.) u návrhů nových modelů v hlavních produktových řadách ve srovnání s předchozími modely (v %)	(b29) Cíle jsou nastaveny tak, aby bylo zajištěno neustálé zlepšování vlivů nově navrhovaných vozidel na životní prostředí
(i53) Porovnávání různých druhů koncepcí mobility (Ano/Ne)	

### 3.7. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti repasování výrobků

Tato část je relevantní pro výrobce automobilů a jejich dílů a součástí.

#### 3.7.1. Všeobecné osvědčené postupy pro repasování součástí

Dosažení vyšších úrovní repasování má významný dopad na šetření používanými materiály a úspory energie.

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zvýšit rozsah repasování, zavést postupy, které zajistí vysokou kvalitu repasovaných dílů a zároveň sníží dopady na životní prostředí, a uplatňovat repasování u většího počtu součástí.

#### Použitelnost

Repasování lze obvykle využívat u výrobků s vyšší hodnotou při následném prodeji a trhy s některými součástmi (jako jsou například spouštěče, alternátory apod.) jsou již značně rozvinuté. Jiné oblasti, jejichž složitost je mnohem větší, se nacházejí v časnější fázi vývoje (například oblast elektrických a elektronických součástek), přičemž v těchto oblastech existuje značný potenciál růstu trhu. Repasování může být také užitečné v situacích, kdy jsou předchozí generace daného výrobku stále na trhu a vyžadují údržbu, ale již se nevyrobují.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i54) Míra repasování (v % hmotnosti jednotlivé součásti)	—
(i55) Celkové míry repasování (v % obnovených součástí)	

## 4. OSVĚDČENÉ POSTUPY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ ŘÍZENÍ, ODVĚTVOVÉ INDIKÁTORY Vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria pro odvětví nakládání s vozidly s ukončenou životností

### 4.1. Osvědčené postupy pro environmentální řízení v oblasti sběru vozidel s ukončenou životností

Tato část je relevantní pro schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

#### 4.1.1. Síť pro zpětný odběr součástí a materiálů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zřizovat účinné sítě zpětného odběru, aby se zvýšila míra opětovného použití, recyklace a využití, která je ekonomicky dosažitelná při nakládání s vozidly s ukončenou životností. Vyžaduje to rozsáhlou spolupráci mezi různými subjekty daného odvětví za účelem získání součástí a konsolidace s dalšími toky odpadů, pokud je to možné, a také je zapotřebí příslušné školení a podpora.

Přední schválená zpracovatelská zařízení zavedla osvědčený postup prostřednictvím těchto opatření:

- spolupráce s jinými subjekty v daném odvětví za účelem koordinace sledování, sběru a přepravy součástí a materiálů a k zajištění toho, aby existovaly správné pobídky pro účastníky řetězce,
- řízení a stimulace vracení výrobků,
- konsolidace s dalšími toky odpadů, aby se snížila administrativní zátěž a umožnilo se sdílení odborných znalostí,
- poskytování technické podpory a zvyšování povědomí o této problematice.

#### Použitelnost

Zdá se, že největší potenciál přínosů pro životní prostředí spočívá ve sběru výrobků s moderními technologiemi a omezenou životností (například baterií z hybridních nebo elektrických vozidel) a také součástí nebo materiálů, které jsou jako předmět demontáže méně finančně přitažlivé (například plastových a skleněných součástí). Pokud jde o řízení a stimulaci vracení výrobků, použitelnost alternativních obchodních modelů (pokud o nich lze vůbec uvažovat) závisí na místních předpisech, zákaznické základně, geografickém rozptylu a typu dotyčného výrobku.

V některých členských státech by systémy zpětného odběru mohly v oblasti demontáže vozidel s ukončenou životností čelit konkurenci ze strany subjektů, které se této činnosti věnují neoficiálně.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i56) Míra získání zpět konkrétních výrobků nebo materiálů prostřednictvím sítí pro nakládání s vozidly s ukončenou životností (v %)	(b30) Je navázána spolupráce a jsou vybudována partnerství s místními nebo celostátními organizacemi pro účely zavádění sítí zpětného odběru

#### 4.2. Nakládání s vozidly s ukončenou životností

Tato část je relevantní pro schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

##### 4.2.1. Zlepšené odstraňování znečišťujících látek z vozidel

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je pečlivě provádět povinné odstraňování znečišťujících látek z vozidel, pokud možno za použití k tomu zvlášť určeného zařízení. Pokud jde o problematiku životního prostředí, nejdůležitější jsou otázky kontaminace půdy a vody, ale existují i souvislosti s potenciálem získání materiálů pro opětovné použití a recyklaci.

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je mít zavedeny účinné systémy odstraňování znečišťujících látek jako například:

- vybavení, které bezpečně navrtá palivovou nádrž a hydraulicky odčerpá palivo,
- vybavení pro vypouštění a shromažďování oleje, hydraulických kapalin apod. a pro odčerpání oleje z tlumičů,
- nástroje pro vyjmutí katalyzátoru,
- vybavení pro odčerpání a bezpečné skladování plynů z klimatizace,
- vybavení pro odpalování airbagů a

— zařízení pro demontáž předpínačů bezpečnostních pásů sedadel,  
nebo používat alternativní metody k dosažení stejných úrovní odstranění znečišťujících látek.

#### Použitelnost

Míra odstranění znečišťujících látek bude ovlivněna tím, zda se zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností specializuje na určitý typ vozidla (např. vozidla určité velikosti). Rovněž budou nezbytné určité další faktory, například v některých případech stroje pro komerční odstraňování znečišťujících látek nebo vhodná skladovací a zpracovatelská zařízení, aby bylo zajištěno, že odstraňování znečišťujících látek nebude nebezpečné pro životní prostředí.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i57) Míra vyjmutí součástí (v %)	(b31) V organizaci je zaveden certifikovaný systém řízení kvality
(i58) Míra recyklace kapalin (v %)	
(i59) Instalace stroje pro komerční odstraňování znečišťujících látek nebo jiného vybavení se stejnou funkční výkonností (Ano/Ne)	
(i60) Použití technik hmotnostní bilance ke sledování míry odstranění znečišťujících látek (Ano/Ne)	
(i61) Zavedení systému řízení kvality (Ano/Ne)	

#### 4.2.2. Všeobecné osvědčené postupy pro součásti z plastů a kompozitů

Existují dvě hlavní metody nakládání s díly z plastů a kompozitů – demontáž a recyklace součástí nebo recyklace po drcení. Relativní výhody a nevýhody těchto metod do značné míry závisí na dostupnosti a účinnosti technologií pro nakládání s vozidly s ukončenou životností.

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je proto vyhodnotit klady a zápory na základě konkrétních informací týkajících se dílů z plastů a kompozitů. Přední organizace zavedly u vybraných součástí recyklaci v uzavřeném systému a dále rozvíjejí nové oblasti za účelem zvýšení úrovně recyklovatelnosti svých vozidel.

#### Použitelnost

Prostor pro uplatnění osvědčených postupů existuje jak v rámci recyklace před drcením, tak v rámci recyklace po drcení.

#### Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i62) Zvažování studií týkajících se posuzování životního cyklu výrobků s cílem určit optimální trasy materiálů podle místních faktorů (Ano/Ne)	—
(i63) Podíl součástí, s nimiž se nakládá podle optimální trasy stanovené na základě posouzení životního cyklu (v %)	

## 5. DOPORUČENÉ KLÍČOVÉ INDIKÁTORY VLIVU ČINNOSTI ORGANIZACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V KONKRÉTNÍM ODVĚTVÍ

Následující tabulka obsahuje přehled klíčových indikátorů vlivu činnosti organizace na životní prostředí pro odvětví výroby automobilů spolu s příslušnými srovnávacími kritérii a odkazy na příslušné osvědčené postupy pro environmentální řízení. Jde o podmnožinu všech indikátorů uvedených v oddílech 3 a 4. Číslo

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (1)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (2)
<b>ODVĚTVÍ VÝROBY AUTOMOBILŮ</b>								
1	Výrobní areály s vyspělým systémem environmentálního řízení	% z celkového počtu zařízení nebo provozů	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Počet výrobních areálů s vyspělým systémem environmentálního řízení (např. registrovaných v systému EMAS nebo certifikovaných podle normy ISO 14001 a splňujících požadavky uvedené v osvědčeném postupu pro environmentální řízení) vydělený celkovým počtem výrobních areálů	Společnost	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	Pokročilý systém environmentálního řízení se uplatňuje globálně, ve všech výrobních areálech	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.1
2	Počet zařízení s podrobnými systémy monitorování způsobu hospodaření s energií	počet zařízení či provozů % z celkového počtu zařízení nebo provozů	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Počet zařízení s vhodnými systémy monitorování způsobu hospodaření s energií. To lze vyjádřit také jako podíl z celkového počtu výrobních zařízení společnosti	Společnost	Energetická účinnost	Specifické plány managementu hospodaření s energií jsou zavedeny ve všech výrobních areálech  Na místě se provádí podrobný monitoring jednotlivých procesů  Závod provádí regulační opatření v oblasti hospodaření s energií, např. vypínání některých oblastí závodu během neproduktivních období v případě areálů s podrobným monitoringem	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.1

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přepčet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (1)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (2)
3	Celková spotřeba energie	kWh na funkční jednotku za rok	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Roční spotřeba energie (teplo, chlazení a elektrická energie) ve výrobním areálu vydělená zvolenou funkční jednotkou (funkční jednotkou mohou být například vyrobené automobily)	Společnost	Energetická účinnost	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.2
4	Podíl výrobních areálů, u kterých se posuzuje potenciál a možnosti využívání energie z obnovitelných zdrojů	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Počet výrobních areálů, u kterých se posuzuje potenciál a možnosti využívání energie z obnovitelných zdrojů, vydělený celkovým počtem výrobních areálů	Společnost	Emise	U všech výrobních areálů se posuzuje potenciál a možnosti využívání energie z obnovitelných zdrojů Je zavedena politika, která má zajistit zlepšování, pokud jde o využívání energie z obnovitelných zdrojů	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.3
5	Podíl spotřeby energie daného výrobního areálu pokrývý doddávkami energie z obnovitelných zdrojů	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Množství spotřebované energie z obnovitelných zdrojů (zahrnuje energii vyráběnou na místě i nakupovanou energií) vydělené celkovou energetickou spotřebou daného výrobního areálu.	Společnost	Emise	Spotřeba energie se vykazuje a uvádí se přitom podíl energie z fosilních paliv a energie z jiných zdrojů než fosilních paliv	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.3
6	Spotřeba energie na osvětlení	kWh/rok	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Roční spotřeba energie na osvětlení měřená na úrovni jednotlivých výrobních zařízení	Výrobní zařízení	Energetická účinnost Emise	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.4



Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přepčet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (1)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (2)
7	Zavedení správně rozmístěných, energeticky účinných svítidel	% z osvětlovaných ploch v rámci areálu % z celkového počtu výrobních areálů	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Ve výrobním zařízení jsou zavedeny energeticky účinné osvětlovací systémy se zlepšeným rozmístěním	Výrobní zařízení	Energetická účinnost Emise	Ve všech výrobních areálech jsou zavedena energeticky nejúčinnější osvětlovací řešení vhodná pro konkrétní pracoviště	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.4
8	Zavedení zónových strategií pro osvětlení	% z osvětlovaných ploch v rámci areálu % z celkového počtu výrobních areálů	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Správa osvětlení se provádí na „zónovém“ základě, tzn. že se osvětlení zapíná a vypíná podle příslušných požadavků a v závislosti na přítomnosti pracovníků v každé oblasti výrobního zařízení	Výrobní zařízení	Energetická účinnost Emise	Systémy rozdělení do zón jsou zavedeny ve všech výrobních areálech podle úrovně uvedených v osvědčeném postupu	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.4
9	Spotřeba elektriny systémem stlačeného vzduchu na jednotku objemu v místě konečného použití	kWh/Nm <sup>3</sup> daného stlačeného vzduchu při stanoveném provozním tlaku systému stlačeného vzduchu	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Spotřeba elektriny na standardní krychlový metr stlačeného vzduchu dodaného v místě konečného použití při uvedené hodnotě tlaku	Výrobní zařízení	Energetická účinnost Emise	Spotřeba energie systémem stlačeného vzduchu je nižší než 0,11 kWh/m <sup>3</sup> stlačeného vzduchu u systému pracujícího při tlaku přibližně 6,5 baru	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.5
10	Podíl elektromotorů s nainstalovanými měniči otáček	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Počet motorů s nainstalovanými měniči otáček vydělený celkovým počtem motorů. Nebo lze hodnotu tohoto indikátoru vypočítat jako elektrický výkon motorů s nainstalovanými měniči otáček vydělený celkovým elektrickým výkonem všech elektromotorů.	Výrobní zařízení	Energetická účinnost Emise	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.6

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přepčet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (1)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (2)
11	Produkce odpadů na funkční jednotku	kg na funkční jednotku	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Celkové množství vzniklého odpadu (tzn. nebezpečného i nikoli nebezpečného) vydělené počtem zvolených funkčních jednotek (např. vyrobených vozidel)	Výrobní zařízení	Odpady	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.7
12	Vypracování a zavedení celkové strategie nakládání s odpady, jejíž součástí jsou také monitorování a cíle pro zlepšení	Ano/Ne	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Na úrovni výrobních areálů je přijata strategie nakládání s odpady, která zahrnuje také monitoring a cíle pro zlepšení	Výrobní zařízení	Odpady	Jsou zavedeny plány nakládání s odpady [ve všech areálech]	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.3.1
13	Odpad směřovaný do konkrétních proudů včetně recyklace, zpětného využití energie a skládkování	kg na funkční jednotku	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Monitoruje se produkce odpadů a zaznamenávají se jednotlivá množství odeslaná k recyklaci, k energetickému využití a k uložení na skládce	Výrobní zařízení	Odpady	Ze všech výrobních i nevyrobních činností/areálů se na skládku vyváží nulové množství odpadů	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.3.1
14	Spotřeba vody na funkční jednotku	litry na funkční jednotku	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Celkové množství vody spotřebované v daném výrobním zařízení vydělené počtem zvolených funkčních jednotek (např. vyrobených vozidel)	Výrobní zařízení	Voda	Zavedení strategie hospodářství s vodou podle uznávaného nástroje, jako je příkaz generálního ředitele týkající se hospodářství s vodou, jehož součástí je hodnocení závažnosti rizika nedostatku vody Spotřeba vody na místě se měří pro jednotlivé výrobní areály a jednotlivé procesy, volitelně za použití automatizovaného softwaru Jsou stanoveny prahové hodnoty pro snížení obsahu znečišťujících látek ve vypouštěné vodě, které jsou přísnější než minimální zákonné požadavky	Osvědčené postupy pro environmentální řízení 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přepčet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (*)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (?)
15	Podíl operací ve stávajících areálech, které jsou dodatečně vybaveny zařízeními pro úsporu vody a v nichž se využívají procesy pro úsporu vody	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Podíl operací ve stávajících areálech, které jsou dodatečně vybaveny zařízeními pro úsporu vody a v nichž se využívají procesy pro úsporu vody, z celkového počtu operací	Výrobní zařízení	Voda	Všechny nové výrobní areály jsou navrženy s hygienickými zařízeními snižujícími spotřebu vody a ve všech stávajících areálech se postupně dodatečně instaluje vybavení pro úsporu vody	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.4.2
16	Podíl nových výrobních areálů, jejichž návrh zahrnuje zařízení a procesy pro úsporu vody	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Podíl nových výrobních areálů, jejichž návrh zahrnuje zařízení a procesy pro úsporu vody z celkového počtu nových výrobních areálů	Výrobní zařízení	Voda	Všechny nové výrobní areály jsou navrženy s hygienickými zařízeními snižujícími spotřebu vody a ve všech stávajících areálech se postupně dodatečně instaluje vybavení pro úsporu vody	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.4.2
17	Procentní podíl recyklované dešťové vody nebo odpadních vod na celkové spotřebě vody	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Množství vody spotřebovávané ve výrobním zařízení, které je tvořeno vodou recyklovanou v rámci výrobních procesů nebo dešťovou vodou získanou ze systému pro sběr dešťové vody	Výrobní zařízení	Voda	Tam, kde je to proveditelné, se uplatňuje recyklace vody v uzavřeném systému s nejméně 90 % mírou výtěžnosti 30 % spotřeby vody pokrývá zachycená dešťová voda, platí jen pro regiony s dostatečnými srážkami	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.4.3

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přečet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (*)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (?)
18	Uplatňování metodik pro hodnocení ekosystémových služeb na hodnotový řetězec	Ano/Ne % pokrytí hodnotového řetězce	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí	Posuzují se ekosystémové služby pro hodnotový řetězec. Kromě toho lze vypočítat, u jakého podílu hodnotového řetězce se uplatňuje hodnocení ekosystémových služeb	Společnost	Biologická rozmanitost	Obecné posouzení ekosystému se provádí v rámci celého hodnotového řetězce a po něm následuje podrobnější posouzení ekosystémů v určených vysoce rizikových oblastech Ve spolupráci s místními zúčastněnými stranami a externími odborníky jsou vypracovány strategie zmiřování problémů v určených nejdůležitějších oblastech dodavatelského řetězce	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.5.1
19	Počet projektů nebo případů spolupráce se zúčastněnými stranami za účelem řešení otázek biologické rozmanitosti	Číslo	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Lze monitorovat počet zavedených projektů spolupráce s místními zúčastněnými stranami a odborníky zabývajícími se problematikou biologické rozmanitosti	Výrobní zařízení	Biologická rozmanitost	Je zaveden komplexní plán ochrany a podpory biologické rozmanitosti, který zajistí systematické začlenění příslušných opatření prostřednictvím měření, monitorování a vykazování stavu biologické rozmanitosti Je zavedena spolupráce s odborníky a místními zúčastněnými stranami	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.5.2

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přepčet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (*)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (?)
20	Podíl (přímých) dodavatelů úrovně 1, kteří splňují požadované normy podle interních nebo externích auditů	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí	Procentní podíl (přímých) dodavatelů úrovně 1 (podle počtu nebo hodnoty nakupovaných výrobků), kteří splňují požadované normy podle interních nebo externích auditů	Společnost	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	Všichni hlavní dodavatelé musí mít systém environmentálního řízení, aby mohli se společností uzavírat kupní smlouvy Pro nákupní smlouvy jsou stanovena environmentální kritéria týkající se všech oblastí dopadů na životní prostředí Všem přímým dodavatelům jsou zaslány dotazníky pro vlastní sebehodnocení a vysoce rizikové dodavatele auditují třetí strany Provádí se školení a výcvik přímých dodavatelů Jsou stanoveny postupy prosa-zování v případě nesouladu	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.6.1
21	Produkce odpadních obalů na funkční jednotku	kg na funkční jednotku	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí	Množství vzniklých odpadních obalů vydělené počtem zvolených funkčních jednotek (např. vyrobených vozidel)	Výrobní zařízení	Odpady	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.6.2
22	Posuzování životního cyklu hlavních produktových řad za účelem podpory rozhodnutí ve fázích návrhu a vývoje	Ano/Ne	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí	Provádí se posuzování životního cyklu hlavních produktových řad za účelem podpory rozhodnutí ve fázích návrhu a vývoje	Společnost	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	U hlavních produktových řad se posuzuje životní cyklus podle normy ISO 14040:2006 nebo jiné rovnocenné normy	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.6.3

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jednotka pro přepčet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor EMAS (*)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení (?)
23	Zlepšení environmentálních ukazatelů (emise CO <sub>2</sub> , spotřeba energie, znečištění atd.) u návrhů nových modelů v hlavních produktových řadách ve srovnání s předchozími modely	%	Výrobci automobilů a jejich dílů a součástí	Jsou stanoveny cíle pro zlepšení environmentálních ukazatelů (emise CO <sub>2</sub> , spotřeba energie, znečištění atd.) u návrhů nových modelů v hlavních produktových řadách ve srovnání s předchozími modely. Tento indikátor sleduje, jak moc se zlepšily hodnoty jednotlivých indikátorů u daného výrobku	Společnost	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	Cíle jsou nastaveny tak, aby bylo zajištěno neustálé zlepšování vlivů nově navrhovaných vozidel na životní prostředí	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.6.3

#### ODVĚTVÍ NAKLÁDÁNÍ S VOZIDLY S UKONČENOU ŽIVOTNOSTÍ

24	Míra získání zpět konkrétních výrobků nebo materiálů prostřednictvím sítí pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	% (podíl získaných výrobků nebo materiálů z celkového množství obnovených výrobků nebo materiálů uvedeného na trh)	Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	Množství konkrétních výrobků nebo materiálů získaných prostřednictvím sítí pro nakládání s vozidly s ukončenou životností vydělené celkovým množstvím materiálů ze zpracovaných vozidel s ukončenou životností	Společnost	Odpady Materiálová účinnost	Je navázána spolupráce a jsou vybudována partnerství s místními nebo celostátními organizacemi	Osvědčený postup pro environmentální řízení 4.1.1
25	Osvobození systému řízení kvality	Ano/Ne	Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	V organizacích pro nakládání s vozidly s ukončenou životností je zaveden certifikovaný systém řízení kvality	Společnost	Odpady Materiálová účinnost	V organizaci je zaveden certifikovaný systém řízení kvality	Osvědčený postup pro environmentální řízení 4.2.1

Číslo	Doporučený indikátor	Společná jed- notka pro pře- počet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená mi- nimální úroveň sledování	Související kli- čový indikátor EMAS <sup>(1)</sup>	Srovnávací kritérium	Související osvěd- čený postup pro environmentální řízení <sup>(2)</sup>
26	Instalace komerčního stroje pro odstraňování znečišťujících látek nebo jiného vybavení se stejnou funkční způsobilostí	Ano/Ne	Schválená zařízení pro nakládání s vozidly s ukončenou životností	V zařízení je nainstalován ko- merční stroj pro odstraňování znečišťujících látek nebo vyba- vení se stejnou funkční způsobi- lostí	Výrobní zaří- zení	Celková roční produkce od- padů	—	Osvědčený po- stup pro envi- ronmentální ří- zení 4.2.1
27	Zvažování studií týkajících se posuzování životního cyklu výrobků s cílem určit optimální trasy materiálů podle místních faktorů	Ano/Ne	Schválená zpracovatelská zaří- zení	Používají se studie týkající se posuzování životního cyklu vý- robků s cílem určit optimální trasy materiálů podle místních faktorů (demonťáž a recyklace součástí vs. recyklace po drcení)	Společnost	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	—	Osvědčený po- stup pro envi- ronmentální ří- zení 4.2.2

<sup>(1)</sup> Klíčové indikátory EMAS jsou vyjmenovány v příloze IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C část 2).

<sup>(2)</sup> Čísla odkazují na části v tomto dokumentu.